

K2 Universell utforming mot nye høyder

Fylkes- og kommunerettet arbeid med universell utforming 2014 - 2015

Sluttrapport- Kompetanseheving gjennom universelt utformet tursti. Orkdal kommune.

Innledning

Prosjektnavn:	Kompetanseheving gjennom utvikling av universelt utformet tursti.
Start- og sluttdato:	Søknad sendt august 2014. Presentasjon av gjennomført prosjekt for driftsutvalg i løpet av høsten 2015.
Hovedansvarlig søker:	Orkdal kommune, samarbeid mellom Plan- og forvaltning og Fysio- og ergoterapitjenesten.
Kontaktinformasjon:	Orkdal kommune, Fysio- og ergoterapitjenesten, Fannrem Helsecenter, 7320 Fannrem v/ Magnhild Kristoffersen, tlf 909 40 340. E-post: Magnhild.Kristoffersen@orkdal.kommune.no
Samarbeidspartnere:	Prosjektet har involvert flere aktører: arbeidsgruppa for friluftslivets år, driftsavdeling i Tekniske tjenester, kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, lokalt Handikapforbund, velforeninger for Fannrem og Orkanger, idrettslag.

Bakgrunn for prosjektet:

En har tidligere gjennomført et prosjekt, Orkdal 2040, for å se på tettstedsutvikling. En introduserte her begrepet Orklaparken, som omfatter de grønne områdene langs elva Orkla ved tettstedene Fannrem, Orkanger og Gjølme. Området er regulert til tursti som skal tilrettelegges for alle. Det har vært ferdsel langs elva bestandig, men dette er delvis en smal sti. Det er bevilget 5 mill. over en 2-årsperiode (2015, 2016) til gjennomføring av prosjektet. Lokalt Handikaplag og velforeninger har vært pådrivere for å få opparbeidet en god tursti. Ved å delta i uu-prosjektet, ønsket vi å heve kompetansen på universell utforming, ikke bare i egen organisasjon (Orkdal kommune) - men også i lag og foreninger- og dermed være i stand til å finne gode løsninger for utforming av turvegen langs Orkla.

Resultatmål

I kommuneplanens samfunnsdel har en som mål å: *Sikre tilgjengelighet for alle gjennom universell utforming; og Fremme idrett- og friluftsliv- og dermed folkehelse ved aktiv bruk av idrettsanlegg, nærområder og utmarka.* Ulike tiltak er iverksatt. Kartlegging av viktige friluftsområder ble ferdigstilt høsten 2014. En har hatt skiltprosjekt for turstier, med skilting

etter nasjonale standarder. Skilting av turstien langs elva ble igangsatt våren 2015. Universelt utformet tursti føyer seg slik inn i en rekke av tiltak for å fremme friluftsliv og folkehelse. En bred og solid forankring, både i kommuneplaner og i lokalt engasjement, har vært en viktig suksessfaktor.

KMD's nettverkssamlinger er brukt for å styrke kompetansen om uu. Vi ønsket å spre kunnskapen både i egen organisasjon, og i forhold til aktuelle frivillige aktører. Avdelingsingeniør for eiendom og medlem i Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har deltatt i samlinger i tillegg til prosjektleder.

Vi har arrangert folkemøte/stikonferanse, med ca 50 deltakere. Deltakerne var ildsjeler, medlemmer fra idrettslag og velforeninger fra hele kommunen. Vi startet med en felles vandring lang elva, etterfulgt av foredrag og diskusjon. Solveig Dale, rådgiver i universell utforming i Trondheim holdt foredrag, og gjennom bilder fikk vi gode eksempler på tilrettelegging av uteområder. Hun hadde også laget en kortfattet oversikt over hva en bør tenke på ved tilrettelegging av turstier/ uteområder. Dette ble sendt ut sammen med referat til aktuelle aktører.

3.juni hadde vi en heldags befarings i Trondheim kommune. 13 representanter fra velforeninger, fra komiteen for friluftslivets år, fra teknisk drift, plan- og forvaltning vandret langs turstier/turområder i Trondheim og fikk se hvordan turstier og uteområder er tilrettelagt. Solveig Dale og ansatte med ansvar for friluftsliv og idrett fulgte oss på vandringa.

Presentasjon for kommunens innbyggere: Oppslag i lokalavisa Sør-Trøndelag. Bruk av kommunens hjemmeside. Artikkel i kommunens informasjonsblad Orkdalingen som sendes ut til alle husstander.

Effektmål

I KMD's kunngjøringsbrev vektlegges 4 punkter i forhold til utvikling av arbeidet med universell utforming i kommunene. Vi mener prosjektet har oppnådd effekt i forhold til følgende punkter: 2. Universell utforming prioriteres i prosjekter og ordninger med sikte på gjennomføring av konkrete tiltak og oppgaver. 3. Universell utforming styrkes i egen organisasjon

Arbeidet med turstien ble påbegynt sommeren 2015. Vi vil etter hvert få en tursti nær tettstedene som gjør at «alle» får mulighet til friluftsliv og fysisk aktivitet i nærmiljøet.

Vi har vært så heldige å kunne dra nytte av det grundige arbeidet som er gjort Trondheim kommune. Vi anbefaler andre å knytte til seg samarbeidspartnere/ressurspersoner. Solveig Dale har en unik kunnskap og en presentasjon som gjør at budskapet når fram til folk flest.

Gjennom prosjektet ser vi at økt kunnskap, både i kommunen og blant frivillige aktører. Diskusjonene er reflekterte, og en er opptatt av hva som er gode løsninger, som dekke på turstien, hvordan benker bør utformes, hvordan sørge for vedlikehold osv. For eksempel har en fått innspill på at valg av benker bør gjøres om.

Engasjementet er stort i frivillige lag og foreninger, og en har hatt et fruktbart samspill mellom kommune og frivillige.

Effektmål pr. målgruppe:

Innbyggerne i kommunen	«Alle» skal nå kunne benytte turstien langs elva.
Lag og foreninger	Har økt sin kompetanse om universell utforming, noe som har styrket engasjement og oppmerksomhet rundt gode løsninger. Godfotteori i praksis; kommune og frivillige trekker i lag, og aktiverer sine nettverk.
Orkdal kommune	Bedre kompetanse og samarbeid på tvers av enheter og fagfelt. Frivillige og kommune har jobbet godt og tett sammen

Organisering

Prosjekteier i kommunen : Plan- og forvaltning v/ plan- og forvaltningssjef Ingrid Voll; og Fysio- og ergoterapitjenesten v/ fagleder Astrid Birkelund

Prosjektleder: Ergoterapeut Magnhild Kristoffersen

Styringsgruppe/ arbeidsgruppe: Ingrid Voll, Astrid Birkelund, Magnhild Kristoffersen.

Samarbeid med: Teknisk drift v/ Ivar Lillery, Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, Arbeidsgruppa for friluftslivets år, Handikaplaget, Fannrem Vel, Orkanger Vel.

Økonomi

AKTIVITET	BUDSJETT- 50.000	REGNSKAP
Deltakelse i KMD` s samlinger	39.000	19.000
Befaring i Trondheim: 13 p: Maxitaxi, bespisning. Dekking av tapt arb.fortj, for frivillig.	5.500	11.340
Åpent folkemøte/ stikonferanse: Foredragsholder, bevertning	5.500	3.200
Forbruk pr nov 2015		33.540

2 stk vil delta i KM`D`s samling i desember, og dette dekkes da gjennom resterende midler. Resten av midlene vil bli satt på fond, og brukes til kursing i forhold til universell utforming. Både kommunens ansatte og frivillige lag og foreninger kan søke om å få benytte disse midlene.

Prosess

Jevnlige møter og kontakt i arbeidsgruppe/ styringsgruppe for å sørge for framdrift og koordinere arbeidet.

Involvering, orientering, og samarbeid undervegs: Nettverksmøter i Plan-og forvaltning, planlegging av stikonferanse/folkemøte med komiteen for friluftslivets år, kontakt med velforeninger, Handikaplag, idrettslag. Ikke minst har vi nytt godt av samarbeid med rådgiver i universell utforming i Trondheim kommune, Solveig Dale i forhold til planlegging og gjennomføring av folkemøte/stikonferanse og befaring i Trondheim.

Sluttrapport: Sluttrapport utarbeides til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.